

Zitting 1982–1983 Nr. 46

16 848

Wijziging van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken

17 379

Wijziging van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken (mondelinge uitspraak en griffierechten)**VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR JUSTITIE EN VOOR FINANCIËN¹**

Vastgesteld 5 november 1982

Algemeen

De leden van de fractie van het C.D.A. konden instemmen met beide wetsontwerpen, al twijfelden zij aan de doeltreffendheid van enige voorgestelde regelingen voor de vermindering van de werklust van de belastingkamers van de gerechtshoven. De werkelijke oorzaken van de te zware belasting van de belastingkamers worden huns inziens met deze wetsontwerpen niet weggenomen. Deze oorzaken liggen immers op het terrein van de materiële belastingwetgeving – belastingdruk en veelheid van aftrekposten – alsmede bij nieuwe belastingvormen, zoals de gemeentelijke onroerendgoedbelastingen en milieuheffingen, waarvoor de gerechtshoven ook competent zijn in eerste aanleg en in het hoogste ressort, behoudens de voorziening in cassatie. Voorts kan een soepeler opstelling van 's Rijks belastingdienst en van de overige belastingheffende autoriteiten, bij voorbeeld op het gemeentelijk niveau, in het kader van de bezwaarschriftenprocedure bijdragen tot een vermindering van de stroom beroepschriften naar de gerechtshoven. De druk op de belastingkamers zal naar hun oordeel de komende jaren eerder nog toenemen dan afnemen, indien tegenover de werkelijke oorzaken geen duidelijke maatregelen worden gesteld.

Het vorenstaande neemt niet weg, dat deze leden op zich zelf beschouwd waardering hebben voor enige technische verbeteringen die worden voorgesteld, hetzij omdat deze meer in overeenstemming zijn met voorzieningen, die reeds bestaan op andere terreinen van administratieve rechtspraak, hetzij omdat zij specifieke regelingen treffen voor de belastingrechtspraak, gelet op behoeften bij deze speciale tak van de rechtspraak.

Is, zo vroegen deze leden, de grondgedachte hierbij gebleven, dat zo min mogelijk dient te worden afgeweken van hetgeen in het algemeen geldt voor de rechtspraak op dit niveau?

Zij zouden een korte beschrijving in de memorie van antwoord van deze afwijkingen, zoals die zullen bestaan mede na inwerkingtreding van beide wetsontwerpen, op prijs stellen.

De leden van de fractie van de V.V.D. stemden in met de achter beide wetsontwerpen liggende gedachte de behandeling van belastingzaken te

¹ Samenstelling: *Justitie*: Mw. Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn (CDA) (voorzitter), Russell (CDA), Derks (PvdA), Heijne Makkreel (VVD), vacature (VVD), Glastra van Loon (D'66), De Gaay Fortman (PPR), IJmker (CPN), Abma (SGP)

Financiën: Christiaanse (CDA) (voorzitter), Rijnvos (CDA), Zoon (PvdA), Simons (PvdA), Van Tets (VVD), Veen (VVD), Mw. Bischoff (D'66), De Gaay Fortman (PPR), IJmker (CPN), Abma (SGP)

vereenvoudigen en mede daardoor de druk op de geldmiddelen van het Rijk te verlichten. In dit verband herinnerden zij aan hun reeds bij de begroting voor het jaar 1982 gestelde vraag of het geen aanbeveling zou verdienen de belastingrechtspraak naar de rechtbanken over te brengen. Zou ook dat niet een besparing opleveren – wellicht niet in mensuren uitgedrukt, doch wel financieel – en tevens meer in overeenstemming zijn met het karakter van de zaken?

Vervolgens merkten ook deze leden op dat naar eerder naar voren is gekomen de druk op de belastingkamers mede wordt veroorzaakt door een groot aantal zaken met betrekking tot taxaties voor de onroerendgoedbelasting. «Van nature» is dit een voortdurende bron van beroepen wegens de periodieke hertaxaties.

Zou een besparing kunnen worden bereikt door van de beide mogelijke grondslagen van de onroerendgoedbelasting voortaan één te kiezen, namelijk de oppervlaktegrondslag en de andere geheel af te schaffen zodat deze bron van beroepszaken wordt uitgeschakeld?

Wetsontwerp 16 848

Met de in dit wetsontwerp voorgestelde voorzieningen en technische verbeteringen konden de leden van de fractie van het C.D.A. zich verenigen. Is het juist, dat bij enkele gerechtshoven reeds voor de praktijk zodanige oplossingen waren gevonden bij kennelijke niet-ontvankelijkheid, dat het belang thans alleen ligt in de duidelijke wettelijke basis?

Wetsontwerp 17 379

De leden van de fractie van het C.D.A. zouden gaarne vernemen in hoeverre de uiteindelijke regeling van de griffierechten, inclusief de vrijstellingsmogelijkheid en de teruggaveregelings bij gehele of gedeeltelijke gegrondverklaring van het beroep, in overeenstemming zijn met de uitgebrachte adviezen van de commissie-Van Vucht en eventuele interne adviezen van de gerechtshoven. Kan een beschrijving worden gegeven van de vereiste administratieve handelingen, zowel ter verkrijging van de vrijstelling als ten aanzien van de teruggaaf?

Is met beide regelingen niet onevenredig veel werk gemoeid, gelet op de hoogte van het voorgestelde griffierecht?

Welke argumenten gelden tegen een griffierecht «à fonds perdu», indien dit recht van bescheiden omvang is?

Voorts stelden de aan het woord zijnde leden enkele vragen over de mogelijkheid van een mondelinge uitspraak in artikel 17a. Blijkens de tweede volzin van dit voorgestelde artikel kan deze uitspraak ook nog worden verdaagd voor ten hoogste veertien dagen. Dit zou alsdan betekenen, dat de mondelinge uitspraak niet direct aan het einde van de behandeling geschiedt en de belastingplichtige zich genoopt kan achten opnieuw te verschijnen. Verschijnt hij niet op het latere tijdstip, dan gaat het positieve effect van de mondelinge uitspraak voor hem verloren, waardoor hij wellicht ook beter overtuigd wordt van de juistheid van de uitspraak. Moet worden verondersteld, dat van de mogelijkheid geboden in de tweede volzin slechts bij uitzondering gebruik zal worden gemaakt? Is het vervolgens juist, dat het proces-verbaal van de mondelinge uitspraak geen basis levert voor beroep in cassatie? Kan de gang van zaken nog eens worden beschreven, indien belanghebbende niettemin cassatie wenst aan te tekenen?

De leden van de fractie van de V.V.D. hadden de indruk dat thans voor de behandeling van belastingzaken griffierechten worden voorgesteld die onderling in een logische, met de aard der zaak gecorreleerde verhouding staan, doch dat de samenhang met andere griffierechten niet steeds even duidelijk is.

In dat verband verzochten zij de Regering een overzicht te verstrekken van alle griffierechten die bij de diverse gewone en administratieve gerechten, alsmede voor administratieve beroepen geheven worden (bedrag, vrijstellingsregeling en eventuele teruggaveregeling). Indien uit dit overzicht duidelijke verschillen naar voren komen zouden zij een toelichting daarop op prijs stellen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. onthielden zich in dit stadium van het maken van opmerkingen en het stellen van vragen. Wel behielden zij zich het recht voor bij de openbare behandeling nader in te gaan op met dit ontwerp samenhangende onderwerpen.

De voorzitter van de Commissie voor Justitie,
Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn

De voorzitter van de Commissie voor Financiën,
Christiaanse

De griffier van de commissies,
Dijkstra-Liesveld